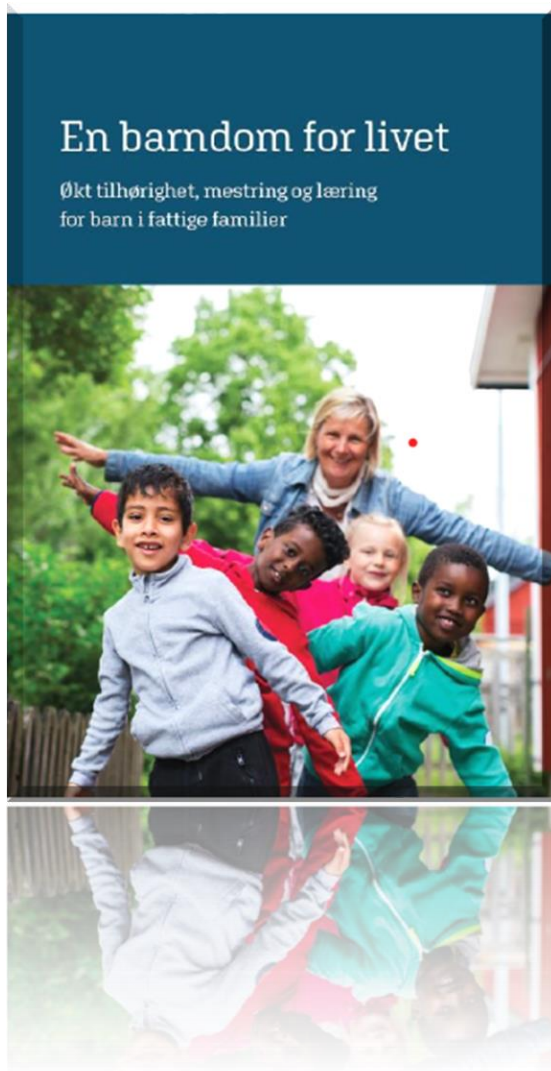

Velkommen til storkurs 2024

Det skjer mykje på barnehagefeltet

Ny pensjonsreform

- alle må jobbe lenger

Bekrefter:

UTDANNINGSNYTT.NO

Greier eg å stå i jobb lenge nok til å kunne gå av med alderspensjon?

BARNEHAGE.NO

«Barnehageansatte vil også inkluderes i denne ordningen»

UTDANNINGS
FORBUNDET

Tala for 2023

- Færre barnehagelærarar
- Færre styrarar (og færre barnehagar)
- 65 % av bhg oppfyller ped.norm
- 35 % oppfyller IKKJE ped.norm
- Vi manglar 2822 årsverk bhg.lærarar
- Fleire barn per bhg.lærer
- Fleire ped.l/bhg.l på disp (8%)

Mangler nesten 3000 barnehagelærere:

**Stadig færre barnehager
oppfyller loven om
pedagogisk bemanning**

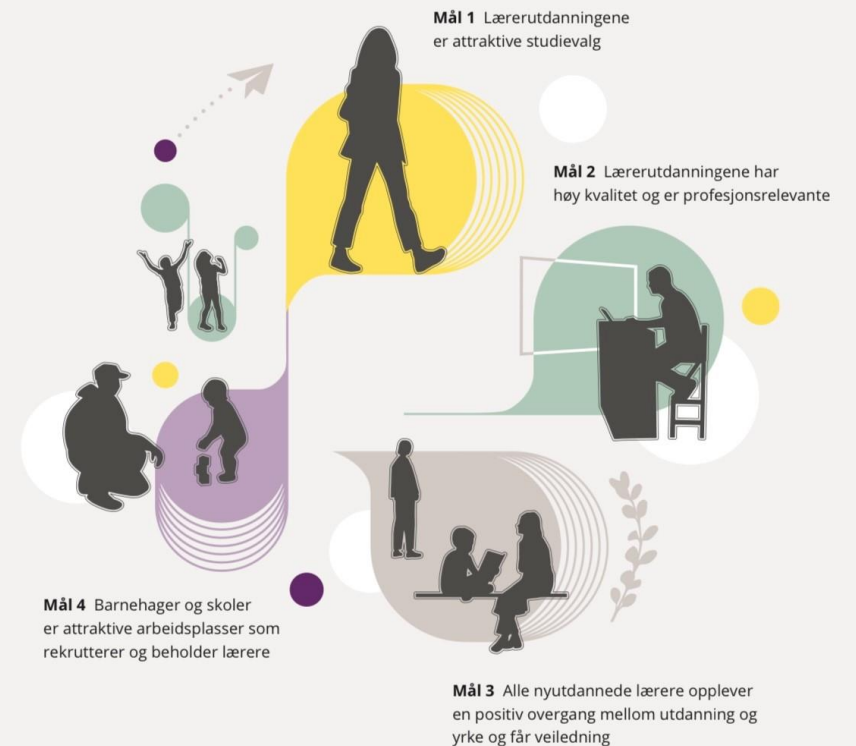
**Flere foreldre er
bekymret for
bemanningen**

Rekrutteringsstrategi

1. Lærarutdanningane er attraktive studieval
2. Lærarutdanningane har høg kvalitet og er profesjonsrelevante
3. Alle nyutdanna lærarar opplever ein positiv overgang mellom utdanning og yrke, og får rettleiing
4. Barnehagar og skular er vere attraktive arbeidsplassar som rekrutter og beholder lærarar

Korleis kan vi bruke strategien i vårt politiske påverknadsarbeid på ulike nivå?

Mål og tiltak for perioden 2024–2030

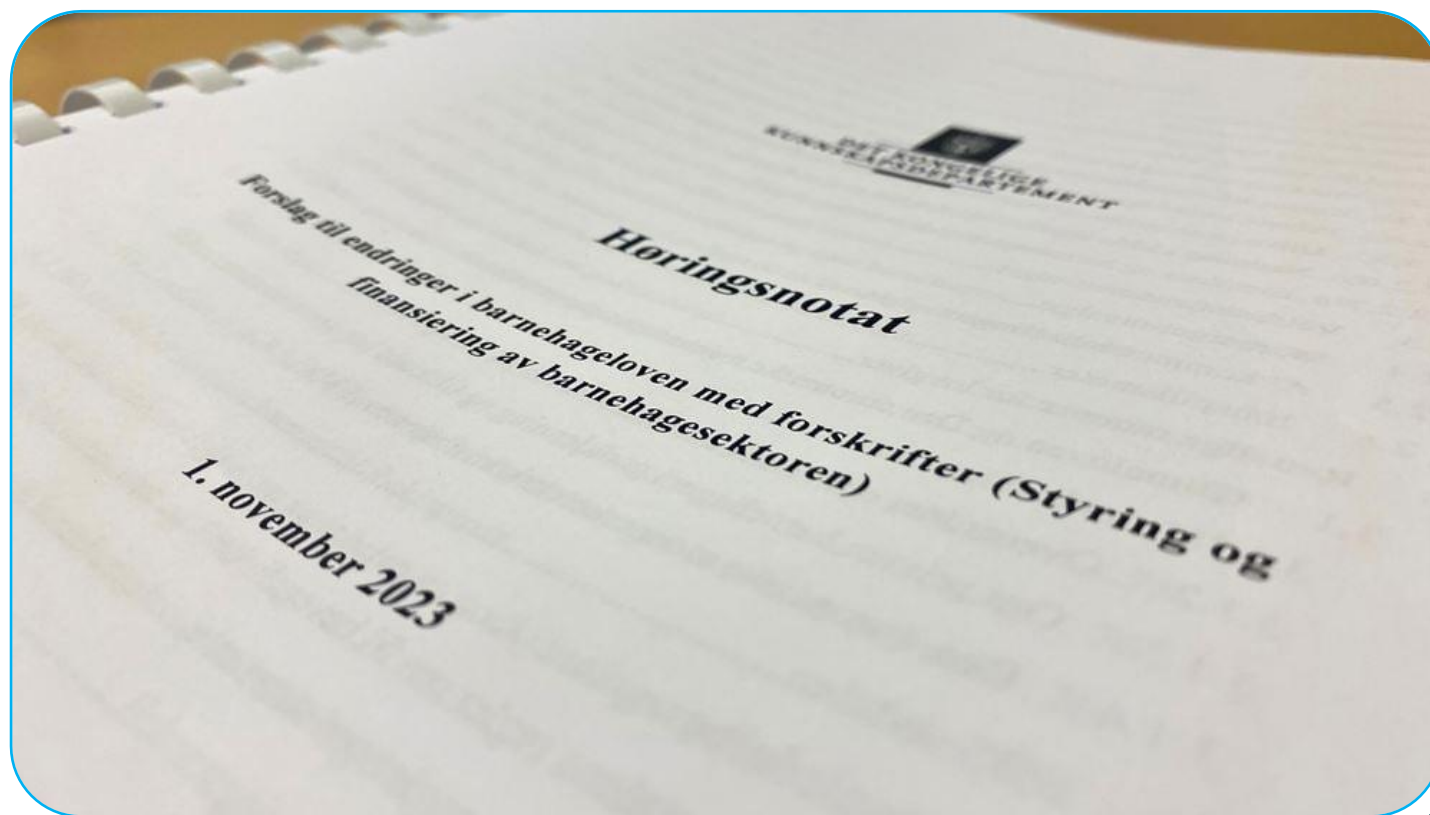

Lærer- og lederorganisasjonene skal:

- løfte frem betydningen av lærerutdanning, læreres og lederes kompetanse og viktige rolle i samfunnet
- øke kompetansen om lærerutdanning i organisasjonene, og ta ansvar for å bidra i utvikling av utdanningene
- bringe inn læreres og lederes erfaringer og prioriteringer for hva som vil gjøre lærerutdanningene og yrket attraktivt
- arrangere kurs og konferanser som inspirerer og engasjerer lærere og ledere
- oppfordre medlemmer til å ta medansvar for den faglige utviklingen på arbeidsplassen
- videreutvikle profesjonsfelleskap som støtter og utvikler lærerrollen i barnehage og skole
- bidra til å utvikle nasjonale tiltak og gjøre disse kjent for lærere og ledere
- bidra i forskning- og utviklingsarbeid som grunnlag for utvikling i barnehage, skole og lærerutdanning
- forhandle lønn- og arbeidsvilkår for lærere som blant annet skal bidra til god rekruttering

Forslag til endringer i barnehagelova med forskrifter

(Styring og finansiering av barnehagesektoren)

Endring i barnehagelova – finansiering av barnehagesektoren

Kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun (Ap). ... [Vis mer](#)

Regjeringen foreslår nytt regelverk for barnehagesektoren

Et nytt system for styring og finansiering av barnehagesektoren er sendt på høring. Private Barnehagers Landsforbund mener forslaget vil føre til økt konfliktnivå og mer byråkrati.

Ill.foto: Paal Svendsen

[Vis mer](#)

Foreldreutvalg vil ha strammere regulering av private barnehager

Foreldreutvalget for barnehagene vil gi kommunene større mulighet til bestemme om, hvor og hvilke barnehager kommunen trenger.

UTDANNINGSNYTT

Foto: Jørgen Jelstad

[Vis mer](#)

Kanvas vil ha utbytteforbud for private barnehager

Regjeringen vil verne de ideelle driverne, men de ideelle selv er sterkt kritiske til regjeringens finansieringsforslag.

Abid Raja (V) konfronterte kunnskapsministeren fra Stortingets talerstol. Foto: Stortinget

– Jeg undrer om statsråden tenker at disse tusenvis av foreldrene ikke skjønner noen ting?!

Endring i barnehagelova – finansiering av barnehagesektoren

Utdanningsnytt

4. januar kl. 19:09 · 🌐

– Endringene kan føre til at enda flere kommuner velger å satse på bedre bemanning.

UTDANNINGSNYTT.NO

Forslagene til endringer i barnehageloven bidrar til å sette barna i fokus, ikke eierne

[Forslagene til endringer i barnehageloven bidrar til å sette barna i fokus, ikke eierne \(utdanningsnytt.no\)](https://www.uto.no/nytt/2020/01/04/forslagene-til-endringer-i-barnehageloven-bidrar-til-a-sette-barna-i-fokus-ikke-eierne)

[Spørsmål og svar om endringer i barnehagelova \(utdanningsforbundet.no\)](https://www.uto.no/nytt/2020/01/04/forslagene-til-endringer-i-barnehageloven-bidrar-til-a-sette-barna-i-fokus-ikke-eierne)

Gårdsbarnehagene kan tjene på økt kommunalt handlingsrom

[Motkultur, Debatt | Gårdsbarnehagene kan tjene på økt kommunalt handlingsrom \(nationen.no\)](https://www.nationen.no/debatt/motkultur-gardsbarnehagene-kan-tjene-pa-okt-kommunalt-handlingsrom)

Spørsmål?

Arbeidstidsforhandlingane SFS 2201

KS sitt tilbud/krav 1

Den ordinære arbeidstiden er 37 ,5 timer pr. uke. **Det avsettes** minst 4 timer i ~~gjennomsnitt~~ pr. uke **pr. årsverk** **pedagogiske ledere/barnehagelærere** ~~av den ordinære arbeidstiden skal anvendes~~ til planlegging, og for- og etterarbeid for pedagogiske ledere/barnehagelærere. **Fordelingen og organiseringen av denne samlede avsatte planleggingstiden** fastsettes ut fra lokale behov i samråd med det pedagogiske personalet.

KS krav 2

3.2.

Pedagogisk personale (barnehager og skolefritidsordninger) Den ordinære arbeidstiden er 37,5 timer pr. uke. Minst 4 timer i gjennomsnitt pr. uke av den ordinære arbeidstiden skal anvendes til planlegging, for- og etterarbeid for pedagogiske ledere/barnehagelærere. Organiseringen av denne tiden fastsettes i samråd med det pedagogiske personalet. Det er leders ansvar å sikre at dette arbeidet kan utføres som forutsatt, både individuelt og sammen med andre og at de fysiske arbeidsforholdene er tilfredsstillende.

Dersom det skulle oppstå situasjoner i barnehagen som fører at planlegging og for- og etterarbeid ikke blir gjennomført, skal det drøftes mellom styrer og den enkelte hva som skal erstattes og når dette skal gjennomføres.

Styrer og tillitsvalgt/barnehagelærere kan avtale annet fordeling av tiden til planlegging, for-og etterarbeid for perioder for inntil ett år av gangen

Fra protokollen

- *Behovet for tid til planlegging **av det pedagogiske arbeidet** og for- og etterarbeid kan variere i løpet av et år, men skal være minst 4 timer i gjennomsnitt per uke for den enkelte.*
- *Partene peker på betydningen av og behovet for planlegging av det **pedagogiske arbeidet og for- og etterarbeid** for å sikre god oppfølging av det enkelte barn og barnegruppen. **Det er viktig at ped.l/bhg.l får bruke tiden til formålet***
- *Der sentrale parter er enige om at forpliktelsene som ligger i kommentarene til punkt 3.2. må følges opp.*

Får de brukt tida til planlegging av det
pedagogiske arbeidet?

Oppstart tariffoppgjøret 2024

KS: oppstart 15. april (Frist for å komme til enighet er midnatt 30. april (natt til 1. mai).
Dersom partene ikke blir enige, går oppgjøret til mekling 21. -23. mai)

Spekter: Partene har avtalt innleiende forhandlingar (A-del) 9. april

PBL: Forhandlingsstart 29. mai. Det er også avtalt forhandlingar 30. mai.

FUS: ?

Virke: 17.-21- juni (dersom meklingi offentlig sektor, skyves dette til
veke 38)

KA: 11.og 12. juni

UTDANNINGS
FORBUNDET

Tid for
dei minste

Strategisk plan – utkast til satsingsområder

- Lærerolla og laget rundt barnehagebarn og elevar
- Ein fremtidsretta tariffpolitikk
- Tid for dei minste
- Kvalitetsutvikling på skulen sine premissar

Det er godt å gå på jobb. Det er godt å vere barnehagebarn, elev og student i våre utdanningsinstitusjonar

Tid for de minste

Videreføre arbeidet for å bedre bemanningssituasjonen i landets barnehager, og intensivere det for å nå følgende mål:

Økt grunnbemanningen i form av flere barnehagelærere Utdanningsforbundet arbeider for å øke barnehagelærerandelen i sektoren, slik at denne blir på minst 60 prosent. Samtidig må også barnehagens grunnbemanning økes. Utdanningsforbundet har derfor utarbeidet en ny modell som sikrer økt grunnbemanning i form av flere barnehagelærere.

Styrket styrerressurs Utdanningsforbundet arbeider for å innføre en styrernorm, slik at alle barnehager har én fast tilstedeværende styrer i full stilling. I tillegg må styrernormen sikre at styrerressursen økes når barnehagens størrelse overstiger et visst nivå.

Barnehagesatsingen *Tid for de minste*

1. Flere barnehagelærere og økt bemanning
Alltid vært organisasjonens overordnede barnehagepolitiske mål
2. Det er krise i mange barnehager – en sektor i knestående
Alltid mangla barnehagelærere, men nå har det rakna
3. Det finnes et politisk handlingsrom – nasjonalt *og* lokalt
Regjeringen vil, men får det ikke til + mange lokale prosjekter
4. Utdanningsforbundet blir stadig bedre på barnehage
Vi må dra lasset sammen som én samlet organisasjon →

To tiår med mål om 50 % barnehagelærerandel

Styrket barnehagelærernorm: formulering i partiprogrammene (2009-2025)

	2009 – 2013	2013 – 2017	2017 – 2021	2021 – 2025
Rødt				
Sosialistisk Venstreparti				
Arbeiderpartiet				
Senterpartiet				
Miljøpartiet de grønne				
Kristelig Folkeparti				
Venstre				
Høyre				
Fremskrittspartiet				

Klar målformulering om
minst 50 % barnehagelærere

Vag formulering og/eller
ingen måltall

Ingen formulering

To tiår med en pressa bemanningssituasjon

 Nyheter Sport Kultur Humor Distrikt Mer ~

12:52:24 Oslo og Viken TV Radio Tips 03030 Følg oss

Fryktar utrygge barn: – Bemanninga i norske barnehagar er kritisk

Foreldre og tilsette fryktar at låg bemanning og høgt sjukefråvær i barnehagar går utover både barn og vaksne. No meiner dei regjeringa må gjere noko.

 Caroline Bergli Tølfsen
Journalist

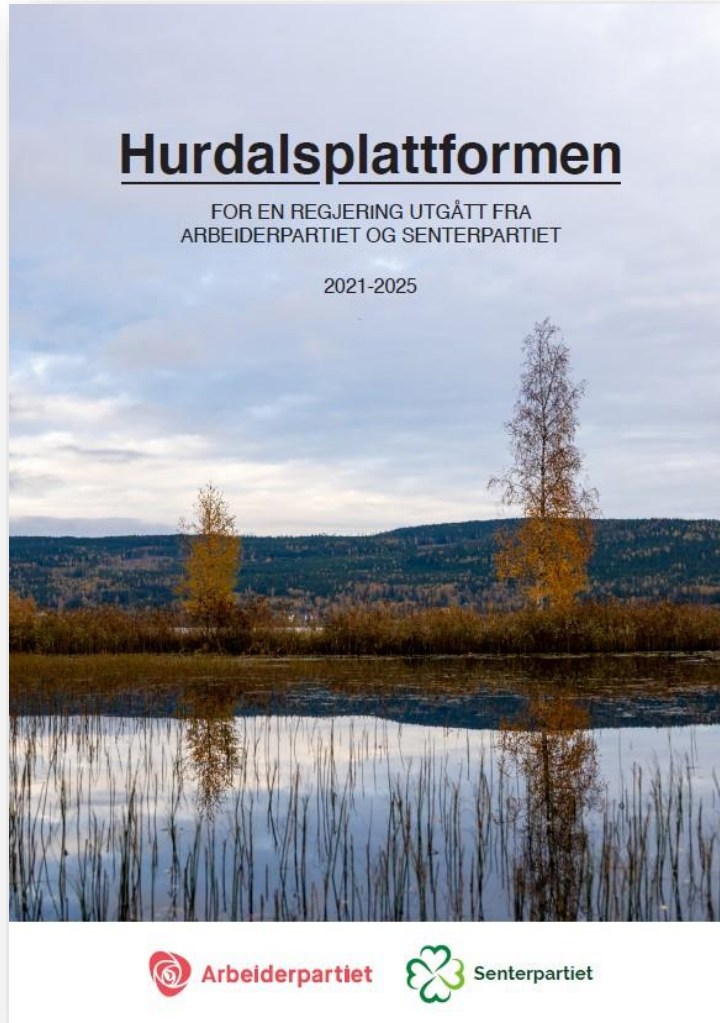
Vi rapporterer frå Nordre Follo

Publisert 22. mars kl. 16:05

Kristine Dahle Bryde-Erichsen og Tonje Brunvand Hauge fryktar at barna skal bli utrygge og at dei tilsette skal slite seg ut.

- Åpningstid: 9,5 timer +
Arbeidstid: 7,5 timer =
16 % fullt bemannet mer
enn 2/3 av åpningstiden
- Legemeldt sykefravær: 9,5 %
= 76 % høyere enn snittet
= snaut 7 500 årsverk
= 1½årsverk i hver barnehage
- 1 av 3 barnehagelærere ser
for seg å slutte i løpet av 1-3 år
- 25 % får ikke tatt ut plantiden

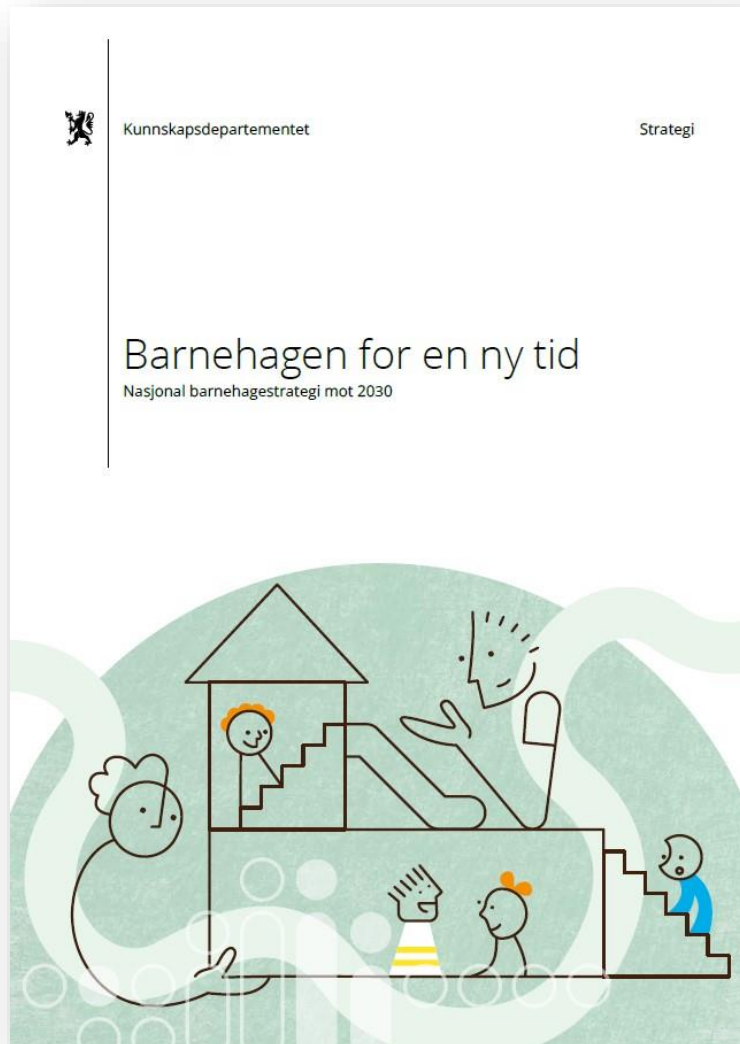
Hurdal ga håp, og skuffelse ...

Lovende formuleringer, men
ingen forpliktelser:

- 50 % barnehagelærerandel
- 25 % B&U-arbeiderandel
- Forbedra bemanningsnorm ..?

Et dobbelt «strategisjokk»

UTDANNINGSNYTT

MENY

Tonje Brenna og KDs hilsen på barnehagedagen falt ikke i god jord. Foto: Jørgen Jelstad

Vis mer

Barnehageansatte i harnisk etter Brennans hilsen på barnehagedagen

Kunnskapsdepartementets forsøk på å gratulere på barnehagedagen på Facebook fikk det til å renne over for mange barnehagelærere. De mener Brenna ikke lytter til sektorens behov.

Vår «hjelp» til regjeringen:

1. Problem: «Dobbel måloppnåelse»

Bemanningsnorm 1:3 / 1:6 +
Barnehagelærernorm 1:7 / 1:14 =
43 % barnehagelærерandel → hvordan øke?

2. Løsning: Ny bemanningsmodell

Både styrket barnehagelærernorm, og økt bemanning i form av ekstra barnehagelærere

3. Resultat: Bedre barnehagekvalitet

10 700 flere barnehagelærerårsverk $\approx$ 60 %
Mer plantid, uten økt fravær

SLIK VIL VI FÅ FLERE BARNEHAGELÆRERE

STYRKET
BARNEHAGELÆRER-
NORM

1:6 under tre år
1:12 over tre år

fra dagens 1:7 (under tre år)
og 1:14 (over tre år)

ÉN EKSTRA
BARNEHAGELÆRER

+

barnehagelærer til alle
landets ordinære
barnehager

I TILLEGG TIL

ett nytt barnehagelærerårsverk
per åtte barnehagelærerårsverk
i de større barnehagene

HVA VIL DET KOSTE?

5,3

milliarder
kroner

HVOR MANGE FLERE ÅRSVERK BLIR DETTE?

4 400 ved styrket
barnehagelærernorm

5 000 ekstra årsverk til alle barnehager

1 300 ekstra til de større barnehagene

10 700

nye barnehagelærerårsverk

Barnehagelærerandelen vil da være på rett under 60 prosent, og bemanningstettheten vil bedres.

Våre lokallag i Vestland og deira arbeid

- Politisk påverknad opp mot kommunevalet, bygge relasjon til ny politisk leiing.
- Kartlegging av situasjonen lokalt
- Møte med eigar/kommunen
- Møte med lokalt barnehagemynde

Kva har vi oppnådd lokalt

Sogndal: Pilotforsøk som skal auke grunnbemanninga med inntil 5 årsverk i kommunale barnehagar

Austrheim:
Ekstra bemanning knytt til plantid

Lærdal: 50% kjøkenhjelp, men denne har måtta gå inn i ordinær drift.

Ullensvang: Dekking av pedagogar si plantid, tilretteleggingsressurs og ressurs for opningstid skal inngå som ein del av grunnbemanninga i barnehagene.

Askvoll: Ein ekstra pedagog på topp i den største barnehagen

Årdal: Auke grunnbemanninga i barnehagane med 3 stk. i kommunestyret 27.04.23 Vidareført i budsjettet for 2024

Øygarden: Det skal i løpet av planperioden utarbeidast og fremjast ei politisk sak om kvalitet i Øygardsbarnehagane.

Voss: Kartlegging kostnadane av ein auke av grunnbemanning i skule

Stord: Verbalforslag om å innføre forsøksordning med ekstra bemanning i ein kommunal og ein privat barnehage i 2025

Tema på møte med barnehagemyndede kan vere

- Spørje – be om råd – korleis går ein fram dersom..... Osv..
- Forsvarlighetsbegrepet, korleis definerer barnehagemyndede det?
- Kva tiltak kan sikre ei forsvarlig pedagogisk verksemd?
- Kva kan vi som lokallag gjere om vi får tilbaketmelding på at bemanning opplevast som uforsvarleg?
- Korleis løyser de oppgåva som barnehagemyndede? Korleis driv de rettleiing overfor barnehagane? Har de til dømes eit årshjul de følgjer?
- Korleis og når gjennomføre de tilsyn? Kva fører de tilsyn på?

Har de kjennskap til barnehagemynd og
mynd si rolle i dykkar kommune?

Våre lokallag i Vestland og deira arbeid

Døme

Forvaltningsrevisjon av kvalitet i barnehager i Bergen kommune:

Bergen kommune oppfyller lovkravene knyttet til grunnbemanning i barnehagene (bemanningsnormen), men lovkravet tar ikke utgangspunkt i hvordan ansatte er fordelt bl.a. med hensyn til åpningstid i barnehagen.

Undersøkelsen viser at det forekommer at det ikke er tilstrekkelig bemanning i barnehagene selv om bemanningsnormen er oppfylt.

Deloitte understreker derfor at kravet til grunnbemanning er et minimumskrav, og kommunen må sikre at bemanningen, i henhold til krav i barnehageloven, er tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet.

Undersøkelsen indikerer dessuten at barnehageansatte sjelden melder avvik når de ikke får gjennomført oppgaver grunnet bemanningsutfordringer, og det blir pekt på manglende tillit hos ansatte til at kommunen tar tak i innmeldt informasjon om manglende bemanning.

Våre lokallag i Vestland og deira arbeid

Deloitte anbefaler at Bergen kommune setter i verk følgende tiltak:

1. Sikrer et forsvarlig arbeidsmiljø for de barnehageansatte, bl.a ved å sikre tilstrekkelig bemanning i de kommunale barnehagene.
2. **Følger opp utfordringene med kommunens bemanningstjeneste ved å:**
  - a) Sikre tilstrekkelig kapasitet i bemanningstjenesten til å sikre vikarer til bhg.
  - b) Sikre at vikarene i bemanningstjenesten har tilstrekkelig kompetanse.
  - c) Sikre oversikt over omfang av kjøp utenfor etablerte rammeavtaler, for å vurdere om etablerte rammeavtaler er tilstrekkelig for å dekke behovet for vikarer i de kommunale barnehagene.
3. **Tilrettelegger for at det blir meldt fra ved manglende bemanning i de kommunale barnehagene, samt sikre at dette blir fulgt opp.**
  - a) Sikrer at alle ansatte blir gitt tilstrekkelig opplæring i avvikssystemet i BkKvalitet.
  - b) Tydeliggjør hvilke avvik som skal meldes i avvikssystemet.

Blir det lagt til rette for å melde frå ved manglande bemanning i din barnehage?

Lenker

[Forskrift om pedagogisk bemanning og dispensasjon i barnehager - Lovdata](#)

[Veilederen per 260711 \(regjeringen.no\)](#)

[ressurshefte 2018.05 bemanningsnorm pedagognorm barnehage.pdf \(utdanningsforbundet.no\)](#)